

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) v sprejema upravnistvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 160.

V Ljubljani, v soboto 15. julija 1899.

Letnik XXVII

Kriza v kmetijski družbi.

Pozivljamo člane in prijatelje kmetijskega stanu, naj se nemudoma posvetujejo o korakih, ki so radi prigodkov na zadnjem občnem zboru kmetijske družbe ukreniti, in naj svoje mnenje pismeno razložijo načelnistvu slovenske gospodarske organizacije pod naslovom:

Dr. Ivan Šusteršič, advokat v Ljubljani.

Zlasti naj se izrazijo o tem, ali se je še enkrat udeležiti občnega zbora kmetijske družbe — ali pa od družbe odstopiti in zasnovati novo društvo.

Ko bode načelnistvo gospodarske organizacije dobilo zadostno število pismenih izjav — bode sklicalo shod kmetijskih zaupnikov, ki bode potem končno sklepal.

Kmetijska družba — zoper kmeta!

V današnjih časih politične razburjenosti, ko so razdivjani liberalni in socijalno-demokratski divjaki proglasili surovost in nasilstvo kot glavno načelo političnega boja, smo marsičesa vajeni, vzlasti pri nas v Ljubljani, v središču slovenskega liberalnega in socijalno-demokratskega gibanja. Trdo kožo imamo, trde in pa krepke, neobčutljive živce!

Še ni dolgo temu, kar smo doživeli in prenašati morali najhujše protipostavnosti in kruto nasilstvo naših združenih nasprotnikov.

Toda to, kar smo videli pri občnem zboru kmetijske družbe, preseza vse, kar smo dozdej

doživeli. Kje pa je dosedaj še kedo doživel, da bi bil predsednik zborovanje zaključil brez postavnega vzroka samo zato, ker so njegovi somišljeniki v manjšini?!

Človek bi mislil, da je kmetijska družba za kmete; navadno seveda ni kazal občni zbor te družbe podobe, iz katere bi bilo videti, da je ta družba res za kmeta. Nekaj učiteljev, duhovnov, grajščakov in kaki trije ali štirje kmetje, to je bilo vse. Ta pot pa so prišli kmetje k občnemu zboru in sicer so deloma rabili po ves dan le za pot. Hoteli so enkrat tudi prisostvovati občnemu zboru, saj plačujejo istotako svoj prispevek, kakor dr. Tavčar, in celo dvakrat toliko, kot učitelji. Hoteli so izvršiti svojo volilno pravico. Toda lepo so naleteli pri pravici in enakost ljubeči liberalni gospodi. Slišati so morali, kako jih je žalil in zasmehoval družbeni tajnik Pirc, od njih plačan uradnik, kako jih je žalil in zasmehoval dr. Tavčar in drugi taki, katerim je, kakor je splošno znano, blagor kmeta že od nekdaj posebno pri srcu. Posebno je to znano o dr. Tavčarju. Ta mož, sin kmetijskih starišev, izšolal se je z duhovskim denarjem in je še pri občnem zboru kmetijske družbe priznal, da živi od kmeta, in vendar porabi vsako priliko, da kaže svojo mržnjo nasproti duhovnom in morda še veliko bolj nasproti kmetu.

Toda pustimo dr. Tavčarja, njegove politične in nepolitične kozolce. Toda da si daje cesarski svetnik Murnik zapovedovati in se voditi od dr. Tavčarja, da si je ta mož drznil, na povelje dr. Tavčarja brez postavnega vzroka zaključiti občni zbor kmetijske družbe, to je nečuveno in to za-

služi ožigosanja. Kedo pa je ta »cesarski svetnik Murnik«, kateri se je drznil nad 400 kmetom vzeti volilno pravico? Ako si tega moža ogledamo natančneje, potem se ne bomo več čudili temu, kar je naredil. Kakor je obče znano, je mož običal sredi svojih študij, katerih ni dokončal. Taki ljudje igrajo sploh v našem javnem življenju osodepolno vlogo. Poleg Murnika videli smo na odru sedeti pri zborovanju kmetijske družbe še družega tacega še vedno študenta, kateri igra tudi veliko politično vlogo vsaj v našem mestu in pa pri nekej zavarovalnici. Ta se je porogljivo smehljajal, ko je njegov »kolega« Murnik uprizoril ta »rop volilne pravice«. Murnik je razun tega še znan radi raznih družih lastnostij. Njegova vsestranost, ki jo kaže pri vseh plačanih in neplačanih poslih, je že prešla v pregovor, in čestokrat, kader se rešitev kakih vlog zavlačuje, se čuje: »Jo ima že Murnik v rokah!« Ako zaide kak referat v deželni odbor v njegove roke, potem se lahko naredi čez vso zadevo križ, ker je pokopana. Samo kedar se gre za strankarsko zadevo dr. Tavčarja, takrat se mora zadeva hitro in tako rešiti, kakor to hoče dr. Tavčar; kaka pa mora biti rešitev, da je po godu dr. Tavčarju, razvidi se iz besed, ki jih je dr. Tavčar rekel somišljeniku: »Postava gori ali doli, pri meni propade vedno klerikalec.« Tako govori deželni odbornik, kateri dobiva iz deželnih davščin 2000 gld. plače! In take vrste moža pokazal se je na občnem zboru kmetijske družbe Murnik. Z ozirom na naznačene osebne razmere postane Murnikovo postopanje umevno.

Nepopisno je bilo razburjenje med kmeto-

LISTEK.

Cogito, ergo sum.

Njega dnij, pred več nego dvemi stoletji, izrekel je Descartes glasoviti stavek: cogito, ergo sum. Po dolgih stoletjih še le bilo je sojeno temu stavku, da se logično do- in popolni. In to veliko, monumentalno delo doprinesel je Slovenec, dolenski dopisnik »Slov. Naroda«. Odslej ne bo naš narod več preziran, nikakor ne! Saj bomo povsodi, kamor bomo prišli, s ponosom lahko pokazali na ta izrek dolenskega »Narodovega« dopisnika, vsaj je brezdvomno, da se bode kmalu razširil med učenjaki!

Začudenji poprašujejo se sodobniki, kako je bilo dolenskemu dopisniku mogoče, tako silovito napredovati v umstvomstvu. Nič lože, kot to! In ta lahkota, ta način, ki se ti zdi, ko si ga videl in izpoznal, po sebi umeven, to je ravno znak ženija. »Es bildet ein Talent sich in der Stille,« pravi Göthe, ali dolenski dopisnik, ako smemo sklepati iz njegovih del, ni talent, marveč ženij, in zato je dozorel v boju politike in ne v miru. Ta ženij je torej z lahkoto dobil in izrekel svoj glasoviti stavek, ki dopolnjuje tako lepo Descartov cogito ergo sum. Samo en korak je storil, pa je bil tam, kjer se dobivajo stavki, kakoršen je njegov, tisti osodepolni korak, o katerem je že Napoleon rekel, da »du sublime au ridicule il

n'y a qu'un pas«. Treba samo enkrat korajžno stopiti in storjen je ta znameniti korak. In dolenski dopisnik je stopil, stopil...

Čutil je mož, da Descartov stavek ni popoln: »Zakaj sem? Zato, ker mislim.« Dobro! Toda dolenski dopisnik se je še dalje popraševal: »Zakaj mislim?« To na sebi nedolžno in, človek bi dejal, pri dolenskem dopisniku povse nepotrebno vprašanje pokazalo je dopisniku nepopolnost Descartovega stavka. Seveda se Descartes ni popraševal, zakaj misli, bilo mu je dosti, da je mislil. Ravno narobe dolenski dopisnik. Tako je torej mož v odgovor temu vprašanju zapisal v »Narod« stavek: »Celo brez vse pameti vendar ni naš človek, on godrnja.« Tu je odgovor na vprašanje: »Zakaj mislim?« »Ker godrnjam,« pravi dolenski filozof.

Ubogi Descartes, kako nepopolno si mislil! Kjerkoli imaš spominek, postaviti morajo nanj tudi podobo dolenskega modrijana, kateri Te je tako srečno dopolnil. Najboljše pa je, ako stopiš kar doli in pustiš, da se skobaca gori Tvoj popolnitelj. Tako bo vsaj dobil dostojen spomenik, kajti Slovenci so nehvaležni in se mu le smejejo.

Jasno je torej, da je še le sedaj stavek starega Descarta popoln: Godrnjam, ergo cogito, cogito, ergo sum, ali pa skrajšano, godrnjam, ergo sum.

Izročamo ta velikanski stavek sodobnikom, proseč jih, da bi ga ohranili nepokvarjenega in

ga neoskrunjenega izročili zanamcem. Lepšega in boljšega jim izročiti ne morejo. Saj bodo tudi, ko nas ne bo, še britke in tožne urice. S tem stavkom naj si jih sladé in olajšujejo potomci, kot smo si jih sladili in olajševali mi.

Hvaležni pa naj se spominjajo moža, ki muči in trpinči tam doli na Dolenskem, kjer raste sladko vince, svoje možgane noč in dan, kakor smo videli, res v prid našemu narodu. Naj temu izrednemu možu ne postavljajo spominkov samo v svojih srcih! To bi bilo premajhno plačilo za njegove izredne zasluge. Že ta srečna in, naj se reče kar hoče, po svoje na vsak način velikanska dopolnitev slavnega izreka modrijana Descarta, zasluži, da nikoli ne pozabimo njenega očeta. Združimo se torej, Slovenci, in sestavimo odbor, kajti brez odbora ni pri nas mogoče izhajati. Ta odbor imej veliko in lepo zadačo, postaviti dolenskemu modrijanu dostojen spominek. Mi se ne brigamo za to, kak bodi ta spominek sicer, ali imej podobo modrijanovo v življenjski velikosti, ali ne. Samo eno bi temu odboru priporočali, namreč nadpis. Ta mora vedno označiti krepko ali kratko vse delovanje dotičnega slavljence. Za ta slučaj pa ne poznamo boljšega nadpisa, kakor so besede, ki jih je sinoči izustil duhovit in dovtipen prijatelj: Dulce et decorum est, pro patria — blamori. To je geslo vsemu političnemu delovanju dolenskega modrijana.

valci, ki so prišli deloma iz velikih daljav, — da so doživeli to nasilstvo. Marsikomu se je milo storilo pri srečanju, ko je videl, kaka pravica se daje kmetu, da je na čelu družbe, ki naj zastopa kmetijske koristi, tajnik trgovinske zbornice, kateri se toliko razume na kmetijstvo, kakor zajec na boben.

Za kmetiško ljudstvo nastane sedaj vprašanje, kaj početi?

Občni zbor kmetiške družbe moral se bode ponavljati. Vprašanje je, naj se li kmetje tega zbora zopet udeležijo?

Mnenja so se v tem oziru med vdeležniki zadnjega občnega zbora delila. Nekateri bili so za to, da kmetje in njihovi prijatelji izstopijo iz družbe ter si ustanovijo novo kmetijsko družbo, ki naj bi bila za kmeta, ne pa za liberalce. Drugi pa so zopet bili za udeležbo.

Oglejmo si oboje mnenje.

Ne dvomimo, da bi pri novem občnem zboru kmetovalci bili ravno tako v večini, kot zadnjič, toda kaj bi to pomagalo, saj bi družba Tavčar-Murnik-Pirc, videča, da je v manjšini, kričala in ropotala in predsednik bi zborovanje takoj zaključil, kateremu činu bi se zadovoljno smehljali Tavčar in Hribar in drugi možje. Tako bi si kmetovalci samo delali stroške nepotrebnega potovanja v Ljubljano. Z zopetno vdeležitvijo pa bi tudi priznali, da je Murnik, ki je na tak nečuden način »predsedoval«, res predsednik. Pomisliti pa nadalje treba, da klika, kateri so vsa sredstva dobra, do prihodnjega občnega zbora lahko sprejme za člane ljudi, kolikor hoče. Konečno pa bi tudi nobena dvorana ne bila dosti prostorna, če bi se vdeležilo občnega zbora 2—3000 članov, potem bi zopet lahko predsednik imel izgovor, da je dvorana premajhna, potem bi se zopet smijali liberalci v pest.

Kakorkoli stvar premostrivamo, toliko je jasno, da ima klika Tavčar-Murnik-Pirc namen, z vsemi sredstvi zabraniti, da bi se osrednje vodstvo kmetijske družbe preosnovalo v smislu koristi kmečkemu stanu.

Ostane druga možnost, izstopiti iz družbe in ustanoviti novo družbo z istim smotrom. Nismo slepi napram težkočam, ki spremljajo tako ustanovitve. Sedanja družba ima že svoje premoženje, ima svoje podružnice po deželi, ki so deloma v rokah kmetom prijaznih mož, in tudi te podružnice morale bi potem svoje premoženje prepustiti družbi, ki bi bila v rokah liberalcev.

Vender pa smo mnenja, da bi kazalo storiti ta korak. Brez dvoma bi odpad kmetovalcev od dos. kmet. družbe to družbo pripravil ob ves pomen za kmetijstvo v naši deželi. Na drugi strani pa bi z dejstvom, da bi kmetovalci trumoma pristopili novi družbi, ta nova družba takoj zadobila prevladujoč pomen kot zastopnica kmetijskih potreb v naši deželi. Vse ustanovitve dosedanje kmetijske družbe nimajo toliko pomena, kakor bi človek mislil. Dandanes, ko je tako razvita že združna organizacija po deželi, in se še lahko podkrepi s tem, da se še po moravskem uzorcu ustanovijo Raiffeisenove posojilnice, namreč take, ki preskrbujejo tudi nakup kmetijskih potrebščin za

svoje člane ter nabavljajo za uporabo svojih članov tudi kmetijske stroje, dandanes, pravimo, se lahko kar čez noč ustanovi in organizuje nova družba, in sicer tako, da bi dajala svojim članom mnogo več ugodnosti, kot dosedanja. Seveda bi bila pri novi družbi odpravljena krivica, da mora kmet še enkrat toliko plačevati, kot recimo učitelj, pa ima petdesetkrat manj pravic. Članarina morala bi biti nižja, kot pri sedanjih družbi in bi smela znašati k večjemu 1 goldinar, tako bi bilo mogoče, da bi 10 do 20.000 kmetov lahko pristopilo.

Na to dejstvo morala bi se ozirati tudi osrednja vlada in morala bi priznati, da je novo društvo zastopnik kmetijskih teženj naše dežele, ne pa samo liberalno nemčurska agentura. Ne dvomimo, da bi taka nova družba lepo napredovala in da bi bila to najboljša rešitev sedanje krize v kmetijski družbi.

Po protipostavnem činu pri zadnjem občnem zboru morala bi vlada, osobito, ker se je bati nadaljevanja protipostavnosti, družbo začasno v svojo oskrb prevzeti, potem pa uvesti kar najhitreje deželni kulturni svet, katerega statut bi moral biti tak, da bi ne služil samo veleposestvu in liberalcem, marveč v prvi vrsti kmetškemu prebivalstvu. Vlada stoji sedaj v očigled protipostavnemu postopanju predsednika pred osodepolno odločitvijo. Ako naglo in energično seže v to srzenovo gnezdo, lahko v okom pride krizi, ki utegne imeti jako neprijetne posledice, ki utegnejo škodovati agrarnim interesom dežele. Vlada, ki je smatrala potrebno, dne 6. aprila letos prepovedati shod zadružničarjev in njihovih prijateljev v Ljubljani, naj pomisli na posledice, katere bi utegnile imeti, ako pride k prihodnjemu občnemu zboru 3—400 mož, kateri so vsled postopanja liberalcev na zadnjem občnem zboru razburjeni.

Pomisli naj pa tudi, kak položaj mora nastati, ako 3000 članov, in sicer kmetovalcev, izstopi iz sedanje družbe, za katero sta država in dežela toliko žrtvovali. Pomisli naj, da bi tako razcepljenje poglobilo stanovski razloček med veleposestvom in kmeti.

Vse te okolnosti kriče po nujnih in modrih naredbah merodajnih krogov. Tako, kakor je sedaj, ne more iti dalje. Kmetški stan se zaveda. Imeti hoče svoje pravice. Dosegel jih tudi bode, nikakor ne sicer tem potom, kot skušajo doseči nadvlado liberalci in socialni demokratje v Belgiji, toda vlada naj bi vse storila, da ne bi se v kmetškem stanu, temelju države, ukoreninil nazor, da v zastopih, ki so ustanovljeni zanj, njemu ni več mesta.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. julija.

Boj proti dunajski volilni preosnovi se je predvčerajšnjim pričel zopet na vsi črti. Na shodu v koloseju so se sošli vredni bratci: židovski liberalci, socialni demokratje in socialni politiki, toraj vse dunajske »svobodomiselne« stranke, da skupno protestujejo proti večini du-

najskega mestnega zbora in proti nje volilni preosnovi. Vsi govorniki, posebno pa židovski voditelji, so opetovano naglašali solidarnost vseh »naprednjakov«, ki se hočejo bojevati tudi več mesecev, ako treba, da dosežejo svoj smoter in vržejo neljubo jim večino. Socialisti so jim seveda obljubovali vsestransko pomoč v prihodnjem vročem boju. Iz tega se pač razvidi, da se niso dospeli do prepričanja, da se njih zavezniki, židovski kapitalisti, ne bore za njihovo stvar, marveč le za svojo, da se združujejo z zapeljanimi delavci le zavoljo tega, ker so po novem redu sami prikrasani pri dosedanjih prevelikih pravicah. Ko bi ne bilo tega, bi se židje niti ne zmenili za ubogega delavca in za njegove pravice. Toda, kaj se če? Voditelji so sami židje in delavstvo jih mora podpirati gmotno in moralno.

Nemško-nacionalna gonja. Nemško-nacionalni kričači ala Wolf in Schönerer prirejajo v zadnjem času nebroj vsakovrstnih shodov, na katerih skušajo delati reklamo za svojo velegrmansko stvar. Znano jim je namreč le predobro, da je jelo v zadnjem času nekoliko omrzovati prvotno umetno vzgojeno navdušenje in da je je treba iznova poživiti, ker se bliža čas sklicanja že davno napovedanih konferenc in državnega zbora. Toda pri tem svojem delu nemško-nacionalni kolovodje nimajo sreče. Ljudstvo se ne odziva nič več v tolikem številu njihovem vabilu, ker je kolikor toliko prišlo do spoznanja, da se tem potom nič ne doseže, v drugi vrsti jim pa kaj krepko stopa na prste osrednja vlada ter jim zaporedoma razpušča napovedane shode. Seveda imajo za to postopanje vladni zastopniki le preveč povoda, kajti Wolf in njegovi sodrugi ne morejo ziniti besede, da ne bi pokazali svoje velikonemške ideje in ne delali propagando za blaženo Germanijo.

Katoliška ljudska stranka na Gorenjem Avstrijskem slavi te dni zopet dvojno zmago. Prodrla je pri dopolnilnih volitvah z dvema odločnima kandidatom vključno velikemu nasprotstvu njej neprijaznih liberalnih in nemško-nacionalnih strank. Tem povodom reasumuje nje glavno glasilo »Linzer Volksblatt« vse letošnje hude borbe, ki jih je morala biti katoliška ljudska stranka, pri katerih je pa izšla vselej kot zmagovalka. Nasprotovali so jej liberalci zato, ker se neomajno in zvesto oklepa katoliških načel, nemški nacionalci pa zavoljo tega, ker se, akoravno nemška stranka, noče pridružiti burni obstrukciji in udeleževati boja proti slovanskim narodom in radi njih proti vladi. Nasprotno se ta stranka vedno zvesto oklepa desnice in se z njo vred vneto poteguje za jedino pravično popolno enakopravnost vseh avstrijskih narodov. Umevno je, da se sedaj ravno vsled tega še bolj raduje lepih zmag v pretečeni dobi, ob enem pa tudi pričakuje, da bodo po vrednosti upoštevale to njeno delovanje ostale politične stranke in tudi vlada.

Dogodki v Beogradu. Sodišče, ki se bo pečalo z veliko »zaroto«, katere orodje je bil napadnik Knezević, je že sestavljeno in so že tudi objavili določbe, po katerih se morajo ravnati sodniki, da zadoste »pravici«. Izvedeli so pa tudi že, kaj pišejo izvansrbski listi o nalašč vprizor-

V čakalnici.

Malomestna slika. — Rado Kósar.

(Dalje.)

»Kako me veseli, cenjena gospodična, da sva se sešla po toliko letih... O prvem pogledu ste se mi zdeli nekam znani. Te poteze, ta lica... vse sem videl že enkrat... pa se vendar nisem mogel takoj domisliti.«

»Prav tako se je godilo meni, gospod Junovič, pa vendar nisem mogla nič reči...«

Gledala ga je naravnost v oči, kakor bi mu hotela brati v njegovi duši...

Mimi je preživela svojo mladost v velikem mestu, kjer je bil oče uradnik pri finančni upravi. Novo došli gospod Junovič je obiskoval tedaj gimnazijo in stanoval v njih sosedstvu pri stari vdovi. Bil je neredek gost v rodbini tedaj edenindvajsetletne Mimice; mladenič je imel mehko srce, ki se je zanetilo ob najmanjši iskrici. Pogledoval je pogosto za Mimico — seveda skrivaj, a dalje ni prišel s svojo idealno ljubeznijo, ker mu je Mimica sama vzela pogum. Opazila je namreč nekoč njegove skrivne vroče poglede, pa v svoji prešir-

nosti, da jo čaka Bog ve kako sijajna partija, izrazila svoje preziranje do ubogega »Kmetina« z zaničljivim, glasnim grohotom; to mu je zaprlo srce in nosil je skrivaj svoje »srčne boli« do konca šolskega leta, potem pa je na vse pozabil...

Pozneje se je preselila Mimi s svojo sedemdesetletno mamo po smrti očetovi v naše mestece in danes jo je dobil nepričakovano Junovič v čakalnici svojega prijatelja doktor Mrzlikarja, ko je čakala, da ji le ta odpravi bog ve s čim bolečine iz zoba v zgornji čeljusti pod desnim očesom. — — —

»Pa kdaj, moj Bog ste prišli v to dolgočasno mesto, da vas nisem še videla?«

»Predvčerajšnjim, cenjena gospodična. Znano vam bo morebiti, da je bilo od premesčenja gospoda Ilniča prazno mesto sodnega adjunkta, katero so sedaj meni poverili.«

Gospod Junovič je govoril počasno, nekoliko zateguje, pa vendar prikupljivo.

»Upam, da bomo tudi tukaj prijatelji, gospod Junovič, kakor smo bili nekdanj«. — Mimi se je menda spomnila zgoraj omenjene afele in

nalahno zardela. Pa da bi tega ne pokazala novemu, oziroma staremu znancu, je nadaljevala naglo:

»Koliko ste vi že pač od tedaj skusili, bili ste že... ali ste študirali univerzo na...«

»Na Dunaju, gospodična...«

»Moj Bog, na Dunaju, kjer so takorekoč koncentrirane« — gospodična Mimi je rabila zraven vednega vzklika: moj Bog! tudi še prav posebno rada tujke — »vse najboljše umetniške moči naše države...«

»To se pravi,« prekinil jo je energično Junovič, »koncentrirajo se, zato da se čim preje skupno ugonobe, ne da bi bile rešile nalogo, katero jim je odmeril z njihovimi talenti vred stvarnik. Povem vam, da sem poznal mnogo tacihih moči — tudi svojih tovarišev — zlasti nekega slikarja, ki je obetal s svojim genijem res nekaj izvanrednega, in nekega celo sošolca-pesnika, ki bi izvestno nadkrilil s svojo nadarjenostjo vse naše dosedanje pesnike, toda od obeh nimamo danes drugega, kakor žalosten spomin, kateri smo ju poznali. Jeden se je zapil, drugi se je uničil moralno...«

jenem napadu na največjega sovražnika Srbije, razkralja Milana. In kakor bi bili pripravljeni tudi na to, poslali so v svet poročilo, s katerim pobijajo vse „absurdne“ napade na srbsko vladu. Konečna razprava se bo vršila itak javno, pravijo ti listi. Pa tudi sestava sodišča je porok, da se bo razsojevalo popolno nepristranski. Cela pravda ne bo imela niti najmanjšega političnega značaja. Kdor temu veruje, ta je seveda sedaj prepričan, da se je res izvršil zavrtni, nedogovorjeni napad na Milana.

Belgijska volilna preosnova bo imela bržkone daljšo, več ali manj zanimivo zgodovino. Po zadnjem sklepu poslanske zbornice se je sestavila posebna komisija, ki bo presojevala razne načrte za volilno reformo in na njih podlagi sestavila načrt, ki mora ustrezati kolikor možno vsem zahtevam. To delo pa seveda nikakor ni lahko, ker se zahteva židovskih liberalcev na eni in ona socijalnih demokratov na drugi strani vse preveč razlikuje od načrta vlade in večine. Ravno vsled tega se je te dni neka komisija posvetovala s tem vprašanjem ter prišla pred vsem do sklepa, naj se vpraša vladu, ali želi, da se ta zadeva že reši v tekočem zasedanju, ali pa v poznejšem. Že iz tega je razvidno, s kolikimi težkočami bo združena sestava jednotnega načrta. Dosedaj ima ta komisija pred seboj tri načrte. Prvi je vladni načrt, ki ga je sestavil ministerski predsednik Vandepereboom in ga ni umaknil, kakor so zahtevali liberalci. Potem je predlog Woestejev, ki zahteva, da se razdeli dežela v veliko število volilnih okrajev, katerih vsak voli jednega poslanca po načelu navadne večine. Tretja stranka zahteva proporcionalno volitev. Glavne določbe tega načrta so sledeče: Ako je voliti več nego jednega poslanca ali senatorja, mora vlada tako-le postopati: skupno število glasovnic, ki imajo veljavne glasove za jedno vrsto kandidatov, je število volilcev; posamne kandidature je smatrati za posebne skupine kandidatov. Razdelitev glasov mej posamne liste se vrši tako, da se odkaze vsaki listi toliko sedežev, kolikorkrat ima število na dotično listo odpadlih glasov zapopadeno v sebi najmanjše število, ki je potrebno, da se doseže volilski sedež. V to svrhu se razdeli število volilcev z 1, 2, 3, 4, 5 itd. in se pridele mandati po višini dobljenih kvocijentov. Najmočnejši kvocijent dobi prvi sedež, drugi drugega itd., dokler niso porazdeljeni vsi mandati. — Ako ima kaka lista pravico do več mandatov, kot ima kandidatov, tedaj se porazdeli preostanek v razmerju moči na druge liste. Sedeži se razdele mej kandidate jedne in iste liste po vrsti, kakor stoje kandidatje na dotični listi. Kandidatje vsake liste ki niso izvoljeni, so imenovani za namestnike, za slučaj, da se loči kedo iz zbornice. S tem se izognejo nadomestnih volitev. Volitev v senat se vrši po pokrajinah, za zbornico pa po vladnih okrajih. Za senat predlaga ta načrt 94, za zbornico pa 142 sedežev. — Ta načrt je precej podoban dosedanjemu volilnemu zakonu. Pripomniti seveda treba, da voli že sedaj vsak polnoletni

Mimi je čutila, da je nekoliko napak zavila v svojo propozicijo . . .

»Hvala vam, da ste mi tako izvrstno odgovorili na vprašanje, katero sem vam hotela uprav zastaviti; slišala sem že pogosto o teh razmerah, pa v svoji neizkušnosti.« — Mimica, Mimica, kaj se zato ponižuješ, ker upaš biti povišana? — »in neumnosti nisem mogla verjeti. Nasprotno pa sem slišala o gospodičnih dijakinjah, katere so vrgle z drzno roko od sebe vse one srednjeveške predsodke ter nastopile pot, ki jih pelje do one narobrazbe, do one izolike, kakor vas.«

Mimi je zagorela v lica, oči so ji zažarele v sveti navdušenosti, kajti bila je v svojem elementu . . . »Danes ali nikoli stresem iz srca vse, kar me teži že leta in leta,« toda predno je še mogla nadaljevati, vpraša jo Junovič, zroč ji naravnost v oči, karajoče:

»Torej ste tudi vi . . . pristašinja . . . kako naj rečem . . .«

Mimi naglo pobesi oči in glavo.

Njegov glas je bil rezek in osoren, da, do cela drugačen, kakor do sedaj. Uvidela je v hipu, da je tudi Junovič sovražnik ženske emancipacije (Konec prih.)

moški državljani, razložek je le ta, da imajo nekateri volilci po več glasov. O spremembi te določbe pa nič ne govori gorenji načrt. Ves volilni sistem je že sam na sebi zelo kompliciran in toraj ni čuda, ako komisija ne bo mogla tako naglo izvršiti tega dela.

Amerikanci na Kubi in Filipinih.

Amerikanci se pač ne morajo veseliti zmage nad Španci. Na Kubi se jim godi grozno slabo, ljudstvo jih ne mara. Posebno se pa to opaža mej prebivalstvom v Santiagu. Prebivalstvo jih naravnost prezira in javno zaničuje ameriška oblastva. Poleg tega jim pa grozno nagaja ondotno podnebje. Santiago in okolica je sploh znana kot gnezdo kužnih bolezni. Vse vojaštvo se je moralo izseliti iz mesta v gorske kraje, toda vkljub temu jih je že mnogo pomrlo in so bolnice prenapolnjene. Prav nič bolje se jim ne godi na Filipinih. Vsa, vsled vednih bolezni in vstaških napadov že znatno skržena armada je koncentrirana pri Manili, povsem nezmožna za nadaljevanje vojske. Seveda mirujejo tudi vstaši, ker so veseli, da jim Amerikanci ne kratijo pravic, ki jih hočejo braniti do skrajnosti.

Cerkveni letopis.

Življenje romarjev na barki.

„Čez valove od nevihte gnane, tje v dežele, potnikom neznane, v te zaupajoči, Mati, gremo.“ — Te besede stare slovenske pesmi bodo prišle pač marsikakemu romarju v spomin, ko se začne barka odmikati suhi zemlji. In dostavlja bo vzdihljaj: „O Marija, varuj nas! O Marija, vodi nas!“ — Kdor še ni nikoli videl morja ali se še nikoli ni vozil po morju, njemu se bo seveda na barki vse novo zdelo. Srce mu bo utripalo ne le veselja, da gre na božjo pot v sveto deželo, temveč tudi strahu, češ, bo-li vožnja srečna ali ne, se-li srečno vrnemo v ljubo domovino?

Res je, da pravi neki pregovor: „Kdor ne zna moliti, ta mora na morje iti“; vendar pa tudi na barki sredi morja navadno ni nobene nevarnosti. Koliko sto in tisoč bark, velikih in majhnih, se vozi križem po morju, a le prav redkokdaj se sliši o kateri, da se je potopila, ker je ob drugo zadela ali jo je vihar požrl. Izmed bark v sveto deželo namenjenih se menda že leta in leta nobena ni potopila, kakor bi božja roka očitno čuvala nad pobožnimi romarji. Tirolski romarji so imeli vse dni prav mirno in lepo vožnjo po morju tje in nazaj. Na krovu barke so postavili kip Matere božje, ki se imenuje „morska zvezda“. Pred njo so postavili veliki altar. Razven tega je bilo na krovu še 15 drugih altarjev.

Vsak dan so se začele maše brati že ob 4. zjutraj, in brale so se neprestano na vseh altarjih ob enem notri do osme ure, ko je bila pridiga in potem slovesna peta sv. maša. Pridigarji so se menjavali vsak dan; tje gredoč so pripravljali romarje na svete kraje in na prejem sv. zakramentov, nazaj gredoč pa so jim klicali v spomin vse to kar so tam videli in slišali, da so si tem živeje vtisnili v srca sad jeruzalemskega romanja. Za petje pa je skrbel poseben cerkven pevski zbor. Popoldne so imeli vsak dan slovesne litanije in molitev sv. rožnega venca. Iz prostega nagiba pa je vedno večja ali manjša truma romarjev klečala in molila pred kipom „Morske zvezde“. Pobožni molivci so se v tem pravilu menjavali noč in dan. Pač je bilo ganljivo, ko se je čitalo dan za dnevom po 106 sv. maš sredi morja! Rožni venec pa se je molil skoro neprestano od Trsta do Jale in zopet nazaj. Koliko blagoslova božjega je že samo ta molitev priklicala na pobožne romarje in na njih domovino!

Pa iz tega se še ne sme sklepati, da so romarji le molili. Imeli so tudi dovolj proste, nedolžne zabave. Zabaval jih je zlasti zbor 6 godcev, katere so vzeli seboj. Molitev, petje, godba, prijazni pogovori: vse se je menjalo med seboj, da so dnevi in noči na barki hitro potekle.

Tirolci so se vozili naravnost v Jafo; sicer med potjo se niso mudili. In to je bila res prava božja pot, ne pa le kak izlet turistov. Videli so že na svetih krajih dovolj, da jim je bila duša polna svetih občutkov in spominov. Ako bi šli morda še v Egipt, bi se lepi spomini na Jeruza-

lem in okolico brez dvoma le skalili in bolj ali manj zatemnili.

Prav tak red bo vladal tudi na barki slovenskih romarjev. Imeli bodo dovolj dušnega užitka, dovolj zabave. Vse skrbi jih bodo nehoté zapustile sredi morja. Molitev, petje in prosta zabava se bo menjavalo vsak dan in duhovniki bodo opravljali najsvetejšo daritev.

V zdravstvenem oziru je dovolj poskrbljeno. Hrano dobivajo romarji redno vsako jutro, popoldne in zvečer. Dobé pa prav tako, kakor doma v pošteni gostilni. Kava, juha, meso, prikuha, močnate jedi, zelenjad itd., vse to se jim nudi; poleg tega pa tudi zdravo vino. Doplačevati ni treba ničesar. Ker je hrana tečna in okusna, zato človeka krepko poživlji. Sicer se tega ali onega poloti morska mrzlica; a v nekaterih urah premine. Tirolskega romanja se je udeležilo celo nad 50 sedemdesetletnih starčkov, a vsi so vkljub visoki starosti čvrsto prenašali svoja leta in romarske telesne težave. Tudi krepkim slovenskim možakom se na daljni poti ni treba bati nobenih težav.

Tedenski koledar.

Nedelja, 16. julija: 8. pobink. Marija škap. karm., evang.: O krivičnem hišniku. Luk. 16. — Ponedeljek, 17. julija: Aleš spozn. — Torek: 18. julija: Kamil. Lel. sp. — Sreda, 19. julija: Vincencij. Pavl. sp. — Četrtek, dne 20. julija: Jeronim, Emil sp. — Petek, 21. julija: Prakseda d. — Sobota: 22. julija: Marija Magdalena. — Solnce izide 20. julija ob 4. uri 36 minut, zaide pa ob 7. uri 37 minut. — Lunin spremen: Ščip 22. julija ob 10. uri 40 minut zvečer. — Musica sacra v nedeljo, 16. julija: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Missa »de Beata« zl. Jos. Foerster, graduale in ofertorij M. Brosig. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Latinsko mašo zl. A. Foerster v D dur, graduale »Benedicta et venerabilis« zl. A. Foerster, ofertorij »Recordare Virgo Mater« zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. julija.

(Presvetli knez in škof lavantinski) se je 13. t. m. vrnil v Maribor z vizitacij po raznih dekanijah. Za letos bo vizitacija le še v Čadramljah dne 30. julija in Keblu dne 1. avgusta.

(Nameščena sta) semeniška duhovnika č. g. Anton Koritnik za drugega kapelana v Polhovem Gradcu in č. g. Anton Ratajec za drugega kapelana v Št. Jerneju.

(Razpisane so) potom posebne okrožnice kn.-škof. ordinarijata ljubljanskega do 29. julija župnije: Ihan v moravški, Košana v trnovski in Radovica v semiški dekaniji.

(Podpora za po toči ponesrečene.) Litijskemu okrajnemu glavarstvu je došlo od deželnega predsedstva 3000 gld. kot izredna državna in deželna podpora posestnikom, kateri so vsled toče občutno prizadeti.

(Ljubljanski delavci za volilno preosnovo.) Včeraj zvečer je odbor ljubljanskih krščansko-socijalnih delavcev sklenil, pričeti najodločnejšo akcijo za vpeljavo splošne volilne reforme v ljubljanski občinski zastop. Odbor smatra sedanji položaj za to najugodnejšim, ker »Narod« odobrava dogodke na Dunaju in celo v Belgiji. V zadnjih številkah je »Narod« odobral celo »sprehod mimo rotovža«. Sedaj bo imela napredna gospoda priliko, da pokaže svoje pravo lice! Najprej prirede prihodnjo nedeljo združeni delavci ljubljanski v ta namen velik shod.

(Laži.) »Tagespost« objavlja poročilo o zboru kmetijske družbe, ki pa je polno neresnic. Laž je, da bi bila naša stranka sama svoje kandidate postavila, ker je imela na svojih glasovnicah enega iz nemškega veleposestva in enega iz liberalne narodne stranke. Laž je, da bi bili privedli naši somišljeniki seboj ljudi, ki niso člani kmetijske družbe; laž je, da bi bil kak neud od naše strni volil; laž je, da bi bili naši provzročili škandale, ker so to storili nasprotniki že dogovorjeni, da s tem dobe povod, zborovanje pred časom zaključiti; laž je, da bi bili morali duhovne s silo od-

straniti z zborovališča. — Ker drugega »Tagespost« ne poroča, vidi se, da je vse njeno brzojavno poročilo zlagano. Nam je dotični poročevalec dobro znan in radovedni smo, ali bode popravil svoje lažljivo poročilo, katero je list, ne poznajoč naših razmer, priobčil, česar mu radi tega seveda tudi zameriti ne moremo. Ne vemo, ali bode mož toli pošten, da bode popravil, vemo pa druge stvari n. pr. o neke obilgaciji in nekem zasebnem učitelju; te bomo svoje dni prijavili, kakor bode potrebno.

(»Meščanski klub« v Ljubljani) bode imel svoj osnovalni shod prihodnji torek ob 8. uri zvečer v »Kat. Domu«. Za društvo je obče zanimanje. Na občni zbor so vabljeni vsi prijatelji prijetnega družabnega življenja.

(Gnothi seavten!) Spoznavaj samega sebe, je lep rek. Menda so ga začeli pri »Narodovih« uvaževati »Narod« poroča o prepiru, v katerega se je baje pri občnem zboru kmetijske družbe spustil dr. Šusteršič z dr. Tavčarjem. Ker »Narod« priobčuje natančno besedilo dotičnega prerekanja, mora človek misliti, da je Tavčar popolnoma pripravljen za prepir prišel k zboru, ker si je vse tako dobro zapomnil, ali pa je imel stenografa sabo, ki naj potomecem ohrani velikega Tavčarja velike izreke. Zanima nas sledeče: Tavčar priznava, da ni za kmeta nič storil. Ne upira se očitaniu, ki mu ga je baje v obraz vrgel dr. Šusteršič, da namreč ni za kmeta nič storil, marveč je baje dr. Šusteršiču odgovoril: Vi pa desetkrat nič. »Narod« pravi nadalje o dr. Tavčarju, (ne vemo sicer natanko, ali je on sam to v »Narod« pisal ali njegov intimus, kateremu odkriva svoje užaljeno liberalno srce, Malovrh, pa to nič ne de), »Narod« pravi, da dr. Tavčar »deli arogance«. Mi smo s tem, stilistično sicer ne povse pravilnim, priznanjem zelo zadovoljni in si je bomo zapomnili.

(Osobne spremembe pri državni železnici.) Pristav Fr. Klobouk v Ljubljani in Simon Brix v Kočevju sta se pomaknila v 8. razred; asistenti Fr. Wieser v Medvodah, Maks Konrad v Ljubljani in Fr. Lapeine v Kranju v 9. razred, aspiranti G. Tarmann in P. Šlegel v Lescah, I. Perne v Kranju, Jak. Koch na Jesenicah in V. Škof v Podnartu v 10. razred. Za aspirante sta imenovana volonterja Jos. Tavželj v Škofji Loki in Fr. Prassel v Lescah. Poleg tega je še več drugih sprememb pri pomožnih uradnikih, služabnikih in delavcih.

(Kaj naj si zapomnimo iz zadnjega občnega zbora kmetijske družbe kranjske.) Zadnji občni zbor naše kmetijske družbe je bil — da rabim duhoviti izraz njenega predsednika g. Murnika — res »žalostna predstava«, ker nam je kazal, kaj mora naš narod pretrpeti od svojih usiljenih osrečevalcev, toda na drugi strani je bil prav ta zbor tako podučen, tako zanimiv, tako živo pojasnilo pravih sedanjih razmer, da se je popolnoma izplačalo obiskati ga tudi od skrajnih kranjskih mej. Zato hočemo tukaj za trajen spomin pribiti nekaj dejstev: 1. Predsednik je krepko poudaril, da je v družbi »autokrat«, samovladar, bolj milo in po domače rečeno: gospodar, iz česar sledi, da so družabniki njegovi hlapci. To je »liberalni« pojem g. Murnika o bistvu društva! Potem ni čuda, da je tako tudi ravnal in hotel to hlapčevsko sodrgo razporediti. Sedaj vemo, kaj je prav za prav kmetijska družba. Marsikomu so se sedaj oči odprle, in sedaj verjame, česar prej ni verjel. 2. G. Tavčar je začel razkazovati svojo čudovito sliko; zmerjal je navzoče kmete z »mežnarji«. 3. Predsedništvo je pokazalo svojo popolno nesposobnost in nepremišljenost, ker ni skrbelo za to, da se lahko vsak ud legitimira. Na to pa še trditi, da volitve v teh razmerah ne morejo biti veljavne, se pravi ljudi za norce imeti. V istini zasluži tako počenje, da ga preišče državno pravdnistvo. 4. Dejstvo je, da so liberalci začeli motiti mir in red, da so dali predsedniku priliko za njegovo »autokratsko« postopanje. 5. Kmetje so bili tako razdraženi, da so klicali: »Tavčar ven!« Tako so klicali tudi še drugimi, ki so lahko slišali, ako imajo ušesa. In kaj bi ne bili, ako morajo na javnem shodu trpeti zmerjanje in nasilstvo! — Ali je čudno, ako vedina udov s takim predsedstvom in vodstvom društva ni zadovoljna? Kakšne zasluge za kmetijstvo, kakšne izkušnje, kakšno kmetijsko znanje ima vzorni kmet g. Murnik? In marsikateri sedanj

odbornik — kaj ima opraviti s kmetijstvom? — Zadnji občni zbor je pokazal, da je vodstvo društva v strankarskih, jako strankarskih, preprostemu kmetu sovražnih rokah. Zato pravimo: Proč strankarstvo, proč tako vodstvo, ki uganja strankarstvo! Mi hočemo imeti v odboru in v vodstvu moške, ki sami kmetujejo, ki delajo za stvar ne pa za liberalno stranko ali za sebične namene. In prihodnjič mora priti na zbor toliko kmetov, da pokažejo in dosežejo kljub vsem »avtokratom« svojo voljo. Kmet.

(Grof Barbo in naši liberalci.) Zanimivost izza zadnjega občnega zbora kmetijske družbe, ki je še malo znana, je ta, da so navzoči liberalci pri zboru intenzivno agitovali za to, da bi se na mesto g. grofa Barbota izvolil g. baron Lichtenberg. Grof Barbo, dasi pristen liberalce, kakor se je sam izrazil v dežel. zboru, izgubil je simpatije liberalcev, ko je v deželnem zboru govoril za pravico kmetov, snovati si zadrage. Tega mu naši liberalci ne odpustijo Ravno radi tega pa so postavili kmetje grofa Barbo navzlic znanemu ostremu političnemu nasprotju kot kandidata na svojo listo, ter so s tem, da so poleg grofa Barbota imeli na svojih glasovnicah tudi g. nadučitelja Žirovnika iz Št. Vida, pokazali, da jim ni za strankarstvo, marveč zato, da so v odboru moške, ki imajo res kaj smisla za interese kmetijskega stanu.

(Prvi zvezek »Glasbene Zore«) izide proti koncu tekočega meseca, ker se mora čakati na kliše z naslovom za zavitek lista, kateri se je naročil na Dunaju še le sedaj, ko se je poslednji čas oglasilo dovoljno število naročnikov, tako da je s tem zagotovljeno izhajanje lista. Drugi zvezki pa bodo potem izhajali redno 16. vsakega meseca. Ko to javljam veleč. gg. naročnikom, prosim ob enem vse one, kateri se še nameravajo na »Glasbeno Zoro« naročiti, da se blagovolé podvizati, ker po izidu prvega zvezka bi se jim morda ne moglo ustreči, ker se bo tiskalo le malo število zvezkov nad število naročnikov. Z odličnim spoštovanjem. Fran Gerbič, izdajatelj »Glasbene Zore«.

(Iz Kostanjevice) se nam piše: Razglednice so preplavile ne samo mesta, ampak tudi trge in vasi. Pri nas smo imeli že troje različnih vrst razglednic. Prve je dal natisniti trgovec, ki se je udeležil vseslovenskega shoda trgovcev, in sicer v sami blaženi nemščini. Konkurenca pa je toliko pripomogla, da so se te razglednice spremenile pozneje v nemško-slovenske in sedaj celo v samoslovenske. V bližnji vasi pri Kostanjevici v sv. Križu pa se je dobil trgovec, ki je založil razglednice s tem-le napisom: »Die berühmteste Weingegend Unterkrains.« To je naravnost škandal za vas, ki nima v sebi niti enega Nemca, da, komaj pet ljudi, ki sploh nemški znajo. Pa potrpežljivi Slovenci bodo vse pokupili! Ali bi ne bila dolžnost vsacega rodoljuba, da takim samonemškim razglednicam vrata pokaže? Ravno isti oskrbuje tudi poštno zvezo med Kostanjevico in sv. Križem, in njegov poštni voz ima ta-le originalen napis: »Post Hl. Kreutz«!! Kolikor se spominjam, imajo drugodi poštne vozovi dvojezične napise, pri nas se pa šopiri nemška spaka. Pa sedaj živimo v dobi naprednega slovenskega trgovstva, ki se mnogokje odlikuje po svoji nemškutariji. Ista tudi pri nas bujno cvete. Naše intelligence občevalni jezik je blažena nemščina. Dasi imamo več uradov, med njimi dosti gospode, katerim je bila Slovenka mati, vendar o kaki narodni zavednosti ali celo navdušenosti ne more biti govora. Pred leti je že zaspala »Čitalnica« in tudi podružnica sv. Cirila in Metoda je zadremala. »Slov. Matica« ima razun duhovščine samo 5 članov, družba sv. Mohorja pa med intelligenco niti toliko ne. O kakem krščanskem življenju seveda tudi govora biti ne more. Duh nemškutarstva in brezverstva se širi pri nas v dolenskih Benetkah, tam, kamor prihaja »Slov. Narod«, ki ima poleg dunajske židinke med našo intelligenco največ naročnikov!

(Brat Flamidien — oproščen.) »Croix du Nord« poroča sledeče zanimive podrobnosti o osloboditvi brata Flamidiena: Po jetniških določbah je odšel brat Flamidien ob 7. uri 15 min. spat. Ob 9. uri 45 min. pride v spalnico stražnik Bruneau in pokliče brata rekoč: »Julij, (tako so namreč brata Flamidiena klicali v ječi), Julij, vstanite in oblecite se«. Takoj, ko je prišel brat Flamidien iz

spalnice, je rekel mirno k stražniku: »Naznanjate mi oslobojenje«. »Tako je«, mu odvrne stražnik. V pisarni stražniškega načelnika, kamor so pripeljali brata Flamidiena, so ga že čakali Tainturier, državni pravdnik; Boilleraut, policijski komisar, in stražniški načelnik. Ko je hotel brat Flamidien spregovoriti, je zaupil državni pravdnik razjarjen: »Nobenega ugovora! Jaz Vam naznam, da ste oproščen«. Dobri brat je odgovoril po svoji navadi mirno: »Jaz nič ne ugovarjam; rečem pa: Slava Bogu!«. Po opravljenih formalnostih vstane brat Flamidien, po 152 dnevnem jetništvu slednjič sloboden, in ostavi ječo: spremljal ga je policijski komisar Boilleraut, kateremu je državni pravdnik poveril to poslanstvo. Šel je torej brat Flamidien v civilni opravi in gologlav — malo prej so namreč dali njegovo pokrivalo nekemu sojetniku (jako ljubeznivo!) — v samostan. Dva redarja sta šla pred njim. Prišedši do samostanskih vrat je brat, jako vznemirjen, sam pozvonil. Na dvorišču tisti hip slučajno ni bilo nobene osebe. Komisar, ki je spremljal ves čas brata Flamidiena, je šel sam naprej naznanit bratom novico, da se vrača njih oslobojenje sobrat; rekel jim je: »Jaz sem Vam ga odvedel, jaz Vam ga privedem nazaj«. — Ne dá se opisati čuta, ki se jih je v tem hipu polastil. Po prvem pristrčnem pozdravu in objetju so se vrnili bratje v kapelo, in veličastno je zazvenel po prostorih »Magnificat«. Iz kapele je šel brat Flamidien v dvorano prvega oddelka, kjer ga je čakalo okoli 150 mladih ljudi, kateri so bili prišli k ponedeljskim večernicam. Prišedšemu bratu so prirejali navdušene ovacije, segali mu v roke, klical navdušeni »Vivat«, in nekateri so plakali kakor otroci. — V hipu se je raznesla novica po vsem Lillu ter vzbudila živahno gibanje. Vse je hitelo k samostanu. Prišli so prijatelji, prihiteli radovedneži, tudi policije ni manjkalo. Samostanska vrata so odprli nebrojnim prijateljem, ki so prišli ob tej pozni uri, da častitajo bratu Flamidienu na njegovem slavu in njegovi pravičnosti. Toda množica je naraščala in tudi redarstvo je postajalo strožje; le težko je še kdo prišel v samostan. Nabralo se je tudi kakih dvajset socijalistov, ki so zapeli »l'Internationale« in klicali »Vive la sociale!« Toda teh par vzklikov se je pozgubilo med splošnim klicanjem: »Vivent les Frères!« — To navdušenje je trajalo dolgo v noč ter potihnilo še le okoli polnoči. Ovacije, ki so se prirejale bratu Flamidienu v ponedeljek zvečer, so trajale še cel drug dan. Ob sedmih zjutraj je bila zbrana že velika množica na samostanskem dvorišču. Stariši, prijatelji, učenci, bivši učenci, vsi ti so prihiteli, da vidijo ljubljene brata, da mu pokažejo svoje simpatije, da mu sežejo v roko. O polosmih je bila sv. maša, in koncu službe božje se je zapel veličastni »Magnificat«. Petdeset dečkov, noseči cvetlice in lilije, so obstopili v tem hipu svojega profesorja, ki je sedel v koru. Jeden izmed njih je prinesel veličastno posodo cvetja, rož in lilij, nad katerimi se je dvigal krasen, v belo svilo vezeni napis: »Au cher Frère Flamidien, témoignage de sympathie. — Les parents de ses élèves«. (Dragemu Flamidienu, v dokaz simpatije. — Stariši njegovih učencev.) — Več ljudi, ki je zrla na ta veličastni prizor, je glasno jokalo, drugi so le težko zadrževali solze. — Po maši je bila v obedni dvorani prava slovesnost. Nešteta množica je pozdravljala z navdušenjem brata Flamidiena. V imenu učencev ga je pozdravil mali šolarček Alb. Minet. Do solz ganjen se je zahvalil brat učencem in starišem. Med drugim je rekel: »Vso srčnost sem iskal pri križanem Kristu; v urah, ko me je hotel preobvladati obup, sem povzdignil svoje oči proti njemu in rekel: Moj Bog, tvoja volja naj se zgodi, — in bil sem pokrepčan«. — Ogromni klici so zadoneli po teh besedah po dvorani: »Živeli bratje! Živel brat Flamidien!« — Za tem so govorili še drugi, proslavljali bratovo nedolžnost in božjo pravičnost. Le težko so se ločili navzoči od ljubljene brata. »L'Univers«. — Radovedni smo, če bode o tem kaj omenil tudi »Slov. Narod«, ki je vedel nekdanj toliko povedati o grozovitem nasilstvu brata Flamidiena.

(Izvestje e. kr. državne nizje gimnazije v Ljubljani) nam poroča, da je obiskovalo ta zavod 232 učencev (prvi razred 39 + 52, drugi razred 29 + 32, tretji razred 51, četrti razred 29). Po rojstnem kraju jih je bilo iz Ljubljane 51, iz Kranjske sicer 160, iz družih dežel 21. Po na-

rodnosti so bili vsi Slovenci, po veri vsi katoliki. Odlično spričevalo jih je dobilo 21, spričevalo prvega reda 156, dvojko jih je odneslo domu 32, in 6 celo trojko. Ponavljajno skušnjo čez dva meseca jih bode delalo 17. — Šolnine so plačali v preteklem letu 2260 gld., štipendij so dobili v skupnem znesku 1180 gld. 61 kr. — Med letom so podpirali zavod z denarnimi darili: dež. zbor, kranjska hranilnica, razne tvrdke in drugi zasebni dobrotniki. Dohodki so znašali 515 gld. 63 kr., stroški pa, ki so se porabili za nakup učnih knjig ter za obleko in obutev ubogim učencem — 427 gld. 14 kr. — Na čelu izvestja priobčuje profesor Josip Jenko zanimiv znanstven spis »Konstantin Veliki kot vojak«; že pred tremi leti je pisal marljivi gospod pisatelj tudi v gimnazijskem izvešju o »Konstantinu Velikem kot kristijanu«, in kakor je marsikoga razveselil prejšnji sestavek, ga bode zadovoljil gotovo tudi letošnji spis, ki je opremljen z obširnimi citati iz latinskih klasikov.

(Letno poročilo uršulinskih dekliških šol v Ljubljani.) Dekliške šole pri ljubljanskih Uršulinkah so končale šolsko leto včeraj 14. t. m. Letno poročilo, katerega so pri tej priliki izdale, podaja občinstvu nov dokaz, kako plodonosno in uspešno delujejo č. gospe Uršulinke v našem mestu. — Na čelu poročila se spominja v kratkih, lepih besedah nesreče, ki je zadela lansko leto našo državo, — smrti cesarice Elizabete. — Nato sledi krajši sestavek o »praznovanju zlatega jubileja Nj. Vel. cesarja Frančiška Josipa I.« — Pod naslovom »Vrta gospodinja« nadaljuje gospa ravnateljica že ani započeti spis, in govori letos prav temeljito, a poljudno, »kaj mora znati vrta gospodinja«. — V n n j o š o l o je letos obiskovalo 648 učenk, in sicer 5razredno ljudsko 555, trirazredno meščansko šolo pa 93; med temi jih je bilo Slovenk 639, dalje 7 Nemk in 2 druge narodnosti. — Notranjo šolo pa je obiskovalo 254 učenk: petrazredno ljudsko 154, trirazredno meščansko 100; od teh je bilo Slovenk 196, Nemk 47, drugih narodnostij 11. Vnanjo in notranjo šolo je torej obiskovalo 902 učenk, med temi jih je dobilo spričevalo z odliko 143, sicer sposobnih za višji razred 557, nesposobnih 177, neizprašanih ostalo 25. — Ljubljanskim starišem bi priporočali, da tudi nadalje pošiljajo svojo deco v najboljšo našo dekliško šolo — k Uršulinkam.

(Letno poročilo I. mestne deške petrazrednice v Ljubljani.) V I. mestno deško šolo, kjer je poučevalo poleg ravnatelja še 11 učiteljev, je potalo letos 593 učencev, kateri vsi so katoliške vere in slovenske narodnosti. Za višji razred sposobnih je 470, nesposobnih 121, neizprašana ostala 2. Za vstop v srednje šole se jih je oglasilo 107. — Obrtno pripravljajno šolo je obiskovalo 151 učencev. Začetek šolskega leta se pričinja z vpisovanjem dne 17. kimovca t. l.

(Letno poročilo II. mestne deške šole v Ljubljani.) Kakor posnamemo iz nam doposlanega poročila, je poučevalo na II. mestni deški šoli z ravnateljem 11 učnih močij. V vseh 5 razredih je bilo 552 učencev, kateri vsi so bili rimsko-katoliške vere in razven treh vsi slovenske narodnosti. Sposobnih za višji razred jih je 425, nesposobnih 114. — Z ljudsko šolo je bila združena tudi obrtna pripravljajna šola, ki se je delila v delarno za lepljenstvo (učencev 30) in delarno za pletarstvo (učencev 10). — Šolsko leto 1899/1900 se prične z vpisovanjem dne 24. kimovca t. l.

(Poštna vest.) Z dnem 16. t. m. so iz ljubljanskega poštnege okraja izločene vasi: Glince, Brezovica, Podlukovica, Dragomer, Plešivca ter Notranja in Vnanja Gorica in pridružene poštnemu uradu na Viču.

(Obesil se je) v Utiku pri Kamniku 10. t. m. 77 let stari Jan. Petač s pomočjo verige na nekem podu. Bil je pijanček in je že nekoč omenil, da se bo obesil.

(»Amerikanski Slovenec«) piše o naših razmerah: Tu v stari domovini imamo hudo borbo, vir in začetek tej borbi je povsod isti: to je novodobni liberalizem. Čudno; možje, ki se imajo neizmerno veliko zahvaliti uprav duhovščini, ki bi brez nje nikoli ne bili postali — »gosposki«, so po največ njeni največji nasprotniki, so oprode liberalizma, in ga širijo mej naš, še v veliki večini nepokvarjeni narod. Takozvana inteligenca na Kranjskem si prizadeva na vse kriplje, razdirajoči

liberalizem zasejati tudi mej prosto ljudstvo. In ker ima slednje največje zaščitnike v slovenskem duhovstvu, zato se ost vse borbe suče okrog tega. Glasilo tako imenovane »narodne stranke«, »Slovenski Narod«, se najbolj srečnega čuti, ako more udrihati po slovenski duhovščini. Pred letom dni ste poročali v »Amer. Slovincu« o prihodu novega knezoškofa ljubljanskega dr. Ant. Bonaventura Jegliča, ko je zasedel, pridši iz Sarajeva, prestol sv. Nikolaja. Tedaj se mu je tudi narodna stranka bližala in ga sprejela; a da to ni bilo odkritosrčno, pokazala je obletnica. Menila je, da bo novega vladiko omrežila s svojo poglajeno diplomacijo, — a se je spekla. Knezoškof je njeno početje opazoval — in uprav ob obletnici svoje intronizacije s krasnim listom do svojih vernikov — obsodil. Do skrajne meje je šel in potrpel, a ko se gre za versko nravno življenje svojih podakov, ko se gre — lahko se reče — za pravi krščanski napredek vsega slovenskega naroda — ni mogel več molčati, akopram ve, da bo moral s svojo duhovščino dosti trpeti. — »Nar. stranka« je zatajila narodni, prvotni slovenski program; razdrla je lansko spravo s katol. narodno stranko in zvezala se je z nemško-liberalno stranko v kranjskem deželnem zboru. In tako zdaj v resnici vladajo na Kranjskem nemški liberalci in nekdanji nemškutarji, slovenski liberalci pa jim stremene držé. Ta čudna »inteligenca« vse črti, kar je v zvezi s katoliško cerkvijo, z zavistjo gleda pravo narodno organizacijo, ki si jo je ljudstvo ustvarilo v posojilnicah, konsumnih društvi, kmetijskih zadrugah, da bi se osvobodilo oderuskih pijavk; pajdaši se pa z največjimi sovražniki našega naroda, z nemškimi liberalci in s tujim kapitalom. Ta inteligenca hoče otrovati naše ljudstvo tudi v moralnem oziru; zato je osnovala v »beli« Ljubljani zloglasno hišo; njeni pisatelji so s svojimi dekadentnimi spisi okužili že mnogo svojih čitateljev. Tako dela na Kranjskem, kjer — pravi — duhovščine ne potrebuje. V drugih deželah ta razdor še očitno ni stopil na dan, ondi še potrebujejo duhovščine, katera je v istini ob vseh mejah še neomajljiva zaslomba slovenske narodnosti. Nihče pa ne more tajiti, da bi duhovščina res vzajemno ne delovala s posvetnimi rodoljubi v n a r o d a svrhe povsod, kjer ji slednji ne nasprotujejo, osobito če ji v versko-nravnem obziru ne kljubujejo. Raznarodovanje Slovencev, ki so v toliko deželic razkosani, se ne more drugače preprečiti, nego če se vzajemno v bran postavi duhovsko in posvetno razumništvo. Poguba čaka tistih izdajic, ki so zatajili prvotni slovenski program in zdaj le Nemcem, oziroma Lahom gladijo pot, da se oni zajedajo v slovensko meso. — Ta žalostna slika iz stare domovine naj Vas, mili rojaki v novi domovini, opominja, da se držite starega gesla: za vero in domovino, ki je povzdignilo naš narod do častne stopinje mej drugimi večjimi narodi. Brezbriznost v verskem obziru kmalo rodi tudi odpad od narodnosti; kdor pa svojo mater zataji, kazni ne zbeži. Vam, raztrešenim po širnih državah, posebno velja hrvatska prislovica: »Slogom rastu male stvari — a nesloga sve pokvari.« — r.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 17. do 22. julija.) Na Kranjskem: 17. v Zdenski vasi in Vinici; 18. v Metliki; 20. v Koprivniku; 22. v Hinah. — Na slov. Štajerskem: 17. v Dobju, v Muti pri Sv. Filipu, v Selah in pri Sv. Barbari; 20. v Arnužu in Vitanji; 23. pri Sv. Magdaleni, pri Sv. Mohorju, v Vildonu in pri Sv. Urbanu pri Slivnici. — Na Koroškem: 17. v Gradišah. — Na Primorskem: 17. v Drenciji; 21. v Palmi.

Društva.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) priredi veliko narodno veselico na Koslerjevem vrtu v nedeljo dne 16. julija t. l. Sodeluje vojaška godba slav. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27. Začetek veselice ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr., čast. podporni člani so iste prosti. Za slučaj neugodnega vremena vršila se bode veselica dne 23. julija. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubneje odbor.

(Občni zbor zveze slovenskih biciklistov) se je vršil minulo nedeljo ob 10. uri popoldne. Zastopana so bila vsa slovenska društva. Nekatere važne točke so se rešile — ker pa je občni zbor predolgo trajal, odložile so se ožje volitve na današnji dan. Zatorej pozivljejo se vsi gospodje člani, da pridejo gotovo danes zvečer ob

9. uri k »Lloyd«, da se more dokončati vsopred občnega zbora.

(»Narodna čitalnica v Kranju«) vabi na izlet v Podbrezje dne 16. julija t. l., katerega priredi v zvezi s slavnimi bratskimi društvi »Slov. bralno društvo«, »Prostovoljno gasilno društvo« in »Gorenjski Sokol«. Na vsopredu je telovadba, petje in prosta zabava. Pešci zbirajo se v »Zvezdi«, od koder odidejo ob 1. uri popoldne, drugi odpeljejo se lahko s vlakom ob 1/1. uri do Podnarta, od tu do Podbrezja pa gredo peš. Izlet vrši se le ob ugodnem vremenu. K obilni udeležbi vabi najljubneje odbor.

(Za slavnost desetletnice in blagoslovljenja zastave slovenskega bralnega društva v Trziču) so dosedaj svojo udeležbo oglasila sledeča društva: 1. Gorenjski Sokol v Kranju z zastavo. 2. Narodna čitalnica v Kranju z zastavo. 3. Slov. bralno društvo v Kranju z zastavo. 4. Slov. trgovsko pevsko društvo v Ljubljani po deputaciji. 5. »Glasbena Matica« v Ljubljani po deputaciji. 6. Požarna bramba tržiška. 7. Bolniško in podporno društvo v Trziču z zastavo. — Društva, katera bi rada na koncertu sodelovala, naj blagovolijo odboru naznani.

(Občni zbor slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva »Naprej« v Gradcu) se je vršil minulo nedeljo 9. t. m. o nepričakovano veliki vdeležbi društvenikov in gostov. Iz odborovega poročila posnemamo naslednje: Dasi obstoji društvo komaj dva meseca, naraslo je število članov na 110, in sicer 4 ustanovne, 82 rednih, 24 podpornih. Mlado društvo je srečno premagalo vse nemale začetne ovire; z iskreno hvaležnostjo nam je opomniti, da so k temu pripomogli razni plemeniti domoljubi z gmotno in duševno podporo. Posebno pohvalno pa nam je omeniti vrlo »Našo stražo«, ki je društvu poslala znatno vsoto za nabavo potrebnega pohištva in nakup koristnih knjig za knjižnico. Poletje že itak ni ugodno za društveno življenje, vendar se je »Naprej« živahno razvijal. Društveniki so se prav pridno vdeleževali pevskih vaj, ki so bile doslej trikrat na teden. Enkrat na teden so bile vaje v nemščini, enkrat v računstvu. Enkrat je bilo predavanje »o liberalizmu«, skoraj vsak večer se je razplel živ pomenek o društvenih in splošno zanimivih predmetih, n. pr. o socialni demokraciji, o krščanskem socializmu, o gospodarski organizaciji v naši domovini itd. Društvo je skrbelo za dobro in primerno berilo, v društveni čitalnici je društvenikom na razpolago 25 časopisov, katerih večino dobiva društvo brezplačno. Iz društvene knjižnice se je doslej izposodilo 85 knjig zabavne in poučne vsebine. Društvo se je po deputaciji 6 društvenikov vdeležilo vseslovenske delavske slavnosti v Ljubljani in pristopilo k »Slov. krščansko-socialni Zvezi«, dobro vedoč, da se je graškemu slovenstvu mogoče le tedaj ohraniti, ako je v ozki zvezi z domovino in goji tiste vzore, za katere se navdušuje ves slovenski narod po svoji ogromni večini, ako ostanejo graški Slovenci verni in demokratični. Društvo je skrbelo tudi za primerno zabavo. »Naprej« je enkrat poletel o precejšnji vdeležbi društvenikov na visoki Sekel. Na predlog nadzornikov je občni zbor soglasno izrekel odboru za njega trudoljubivo požrtvovalnost zahvalo in zaupanje. — Po zborovanju je bila mala, a tem pristrčnejša domača veselica v proslavo godu sv. Cirila in Metoda. Slavnostni govornik je v izbranih, a lahkomuvenih besedah podal verno sliko življenja, delovanja in trpljenja naših blagovestnikov, kazal je na podobnost tedanjega in sedanjega našega tožnega položaja in nas navduševal za ideje, katerim sta se posvetila naša slovenska prvobornitela za vero in omiko. Zatem je mlad društvenik kaj lepo deklamoval Gregorčičevo »Blagovestnikom«. Nato je sledila prosta zabava, ki se je po zaslugi pevcev društvenikov in gostov razvila na občo zadovoljnost.

(Kmetijska družba.) Iz poročila društvenega tajnika posnamemo nastopno: Leta 1898 je družbi pristopilo 673 novih pravih udov, tako da je imela koncem tega leta 18 častnih, 9 dopisujocih in 4233 pravih udov. Vseh podružnic je bilo 1898 leta 94. Na novo so se to leto ustanovile podružnice na Dobravi pri Kropi, v Hotederšici, v Komendi, na Lancovem, v Ljubnem, v Moravčah, v Žabnici, na Slapu, v Št. Vidu pri Vipavi in v Spodnji Idriji. V začetku l. 1899 pa so se ustanovile nove podružnice v Dobrnjah, v Naklem, v Dolenji Vasi, na Primorskem, pri Sv. Gregoriju in v Št. Joštu, tako da ima družba ob sestavljanju tega poročila 100 podružnic in 4500 udov. Omenimo naj pri tej priliki, da se za uda smatra le oni, ki je za to leto res plačal letnino, oziroma vpisnino.

Družba ima sedaj 100 podružnic, ki se nahajajo po vsi deželi ter so družbi glavna moč. Ker so družbe tako urejene kakor zahtevajo razmere, lahko zelo pospešujejo družbene namene, zakaj one lahko postopajo kakor samostojna društva in dobivajo podpore iz javnih zakladov. Naša družba je edina v Avstriji, ki za svojo uporabo ne porablja letnine družabnikov, ampak prepusča

podružnicam za njih potrebe, kolikor ji ostane
dež nadomestilo za ono, kar družabniki dobé od
družbe (»Kmetovalec«, sadno drevje i. dr.) S temi
prispevki, potem z državnimi in deželnimi pod-
porami, katere podružnice dobivajo v določene
namene, lahko uspešno delujejo ter družabnikom
v resnici koristijo. To dejstvo je zato posebno
važno, ker mora družba računati domalega s sa-
mimi kmetijskimi posestniki. — Mnogo podružnic
ima svoje drevesnice, po vinorodnih krajih z ne-
katerimi izjemami tudi vzorne vinograde in trt-
nice, skoraj vse imajo tudi razne kmetijske stroje
za splošno porabo, in mnogo jih ima zadrugne
moštarnice itd. Odkar je družba jela preskrbovati
kmetijske potrebe, imajo podružnice nalogo,
naročati skupno, da se s tem zmanjšajo prevozní
stroški; pa tudi plačevanje se jim v ozira vrednih
slučajih olajša.

Izkazi o gospodarstvu z družbenim imetjem
in o njegovem stanju v l. 1898 ter proračun za
l. 1900 so pridejani temu poročilu. O vseh pod-
porah, katere je družba prejela od države, je
glavni odbor predložil visokemu c. kr. kmetijskemu
ministerstvu posebne račune, ki jih je tudi po-
trdilo.

Občni zbor za leto 1897, ki je bil 7. dne ju-
lija 1898 leta — njegov zapisnik smo tudi obja-
vili v družbenem uradnem glasilu, na kar tu opo-
zarjamo — je storil več sklepov, katerih je glavni
odbor nekaj rešil sam v zmislu občnega zbora,
nekaj pa jih je izročil in priporočil dotičnim
oblastvom. Večina teh sklepov, kolikor se jih je
po njih naravi moglo rešiti v preteklem letu, se
je rešila ugodno v zmislu poročevalcev.

(Dalje prih.)

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. M. Preželj, župnik v Mavčičah 5 gld. — Zgubljena stava 5 gld. — A. St. S. 3. gld. — Fr. Vran, kartuzijan 2 gld. — Konsumno društvo v Starem trgu 5 gld. — Ljubljanski gg. bogoslovci ordi- nandi 5 gld. — G. Fr. Pešec, župnik na Robu 3 gld. — Gospa Potočnikova iz Ljubljane 5 gld. Za družbo sv. Cirila in Metoda: I. M. in V. Z. 6 gld.

Za »Našo Stražo«: G. Mil. Schmid, žup-
nik v Solčavi 3 gld. — Konsumno društvo v Sta-
remtrgu 5 gld.

Bog plačaj!

Vabilo

Deseti redni občni zbor

„Katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“

v četrtak, dne 20. julija 1899, ob 10. uri dopoldne

v veliki dvorani

knezoškofovske palače.

Dnevni red:

1. Ogoroz predsednika.
2. Sajnikovo poročilo o obdobjem delovanju v mi-
nulem društvenem letu.
3. Volitev novega odbora.
4. Slučajni nasveti.

¶ Ljubljani, dne 6. julija 1899.

Odbor.

Narodno gospodarstvo.

Kaka naj bode slovenska gospodarska organizacija?

List »Slovenska zadruga«, glasilo »Centralne posojilnice slovenske« v Krškem piše o ljublan-
ski gospodarski organizaciji med drugim pogoje,
kako bi se zboljšalo stanje splošne slovenske orga-
nizacije. Isti oddelek slove:

»V interesu skupnih slovenskih gospodarskih
zadev bi bilo želeti:

1. Da se »Zveza slovenskih posojilnic« v Celju
in »Zveza kranjskih posojilnic« v Ljubljani spo-
razumete tako, da bi »Kranjska zveza« sprejemala
in nadzirala edino le kranjske posojilnice, »slo-
venska zveza« pa vse druge slovenske posojilnice.
Na ta način bi bilo delo lepo razdeljeno. »Gospo-
darska zveza« pa naj bi se za posojilnice ne bri-
gala, ampak le za vse slovenske nedenarne go-

spodarske zadruga. Vse tri »zveze« naj bi pa
imele nekaj skupnega, če druzega ne, vsaj svoje
skupno glasilo.

2. »Kranjska zveza« naj bi se potem, ko ji
»slovenska zveza« nekaj posojilnic odstopi, (vsaj
bi tudi nasprotno »kranjska zveza« z »gospo-
darsko zvezo« vred morala nekaj nekranjskih po-
sojilnic Celjanom odstopiti), potrudila, da združi
posojilnice v tistih krajih, kjer sta po dve. Te
kraje smo prej navedli.

To so temeljni pogoji do mogočega spora-
zumljenja na polju slovenske gospodarske orga-
nizacije.

Tedaj tudi tu pri gospodarski organizaciji
vržimo v koš prvo točko slovenskega programa,
namreč združenje vseh slovenskih pokrajin; raz-
kosajmo ter si med seboj razdelimo slovenske po-
sojilne, hranilne in druge gospodarske zadruga v
štajerske, kranjske, primorske in isterske. Lepi
nazori. Edino polje, kjer nam je mogoče skupno
delovati, še tisto si razdelimo, namesto da bi na-
peli vse svoje moči, da ostane vsaj to skupno.

»Gospodarska zveza«, s katero se je hotelo
osredotočiti slovensko organizacijo na Ljubljano,
pa naj kar preneha, dasiravno išče pri njej sedaj
zavetišče blizu 120 zadrug. Med istimi je samih
posojilnic in hranilnic 82, ostale so pa različne
druge gospodarske zadruga. Pri posojilnicah in
hranilnicah imamo do sedaj zastopane vse slo-
venske pokrajine. »Gospodarska zveza« poprijela
se je ravno v zadnjem času svoje naloge bolj in-
tenzivno in ni štedila novcev, da izobraži na go-
spodarskem polju svoje uradno osobje, zato pa
tudi žanje najlepše uspehe v tem, da pristopajo
k nji ravno sedaj posamezne kranjske in izven
kranjske gospodarske, hranilne in posojilne za-
druge v obilnem številu.

»Gospodarska zveza« pa ne more omejiti,
kakor zahteva dopisnik »slovenske zadruga«, svo-
jega delovanja samo na gospodarske zadruga, ker
je do sedaj še premajhno število istih in ker so
iste preveč raznovrstne. Ako bi imeli vsacih po-
sameznih zadrug zadostno število, bi lahko začeli
tako razdeljevati v posamezne zveze, prva bi bila
zveza posojilnih in hranilnih zadrug, zveza kme-
tijskih zadrug, zveza mlekarških zadrug, zveza
vinogradskih zadrug i. t. d. To bi bilo pravo, v
toliko se tudi ujemamo z dopisnikom, pa sedaj
ko bi posamezne zveze imele samo po jednega
ali dva člana, je to neizpeljivo. Tudi sama razde-
litev v zvezo hranilnih in posojilnih zadrug in
zvezo družih gospodarskih zadrug se ne da sedaj
še izpeljati, ker je slednjih premalo in tedaj ne
kaže nastavljati posebnega uradništva. Za že po-
slujoče je pa delo veliko olajšano, ako so vse za-
druge pri jedni zvezi. Toliko v odgovor na stvarne
oddelke v dopisu »slovenske zadruga« o ljubljanski
organizaciji.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 15. julija. »Fremdenblatt« po-
roča, da je vlada dovršila načrt zakona za
obligatorno zavarovanje za starost in one-
moglost zasebnih uradnikov. Dr-
žava bo v ta namen vsako leto prispevala
z državno podporo. Taki oskrbovalni zavodi
se bodo osnovali po vseh kronovinah.

Dunaj, 15. julija. Zadnja seja mestnega
zbora je bila zopet viharina. Nemško-nacijo-
nalni odbornik Förster je očital Luegerju,
zakaj da trpi, da ga vedno spremlja policaj
na vozu. Župan je to očitanje zavrnil kot laž.
Ker je Förster tudi še nadalje nagajal ter
podžupanu očital, da si daje navodila od žu-
pana, ga je podžupan izključil iz treh sej.

Dunaj, 15. julija. Sodišče je včeraj ob-
sodilo osem demonstrantov v ječo od enega
do treh tednov. Dva sta bila oproščena.

Dunaj, 15. julija. Voz z večjim števi-
lom gasilcev je trčil v okraju Hietzing ob
tramvaj. Deset gasilcev je padlo na tla. Je-
den mej njimi je zelo nevarno poškodovan,
stotniku je pa tramvaj odtrgal nogo.

Praga, 15. julija. Tehnika v Brnu s
českimi učnim jezikom se otvori še to jesen.

Levov, 15. julija. Poslanca Stojalov-
skega so socijalno-demokratski delavci na-
padli, ko se je podal na vlak.

Baku, 15. julija. Oklopna »Pobjedo-
noscev« pripelje jutri truplo prestolonasled-
nika v Sebastopol. Pogreb bo 24. t. m.

Belgrad, 15. julija. Danes so prijeli
zopet več v »tajno zaroto« zapletenih radi-
kalcev. Mej drugimi je aretovan tudi Blazo
Petrović, bratranec črnogorskega kneza.

Pariz, 15. julija. Včerajšnji narodni
praznik se je izvršil v obče brez večjih ne-
mirov. Predsednik Loubet se je udeležil slav-
nosti s svojim spremstvom ter nadzoroval
armado. Množica ga je pozdravljala na potu.
— Večji nemiri so se pa pripetili zvečer v
Cherbourg, kjer so vojaki po slavnosti
jeli krasti material za umetalni ogenj. Prišlo
je do velikega pretepa mej vojaštvom in po-
licijo. Aretovanih je bilo do 60 oseb, veliko-
ranjenih. Policija ni mogla napraviti reda.
Sedaj so pozvali novo vojaštvo.

Bruselj, 15. julija. Komisija za pre-
sojo načrtov za volilno preosnovo je z 8
proti sedmim glasovom sklenila vprašati
vlado, ali pride to vprašanje v razpravo še
v tem zasedanju ali šele v prihodnjem.

Barcelona, 15. julija. Včeraj dopoldne
so na raznih krajih eksplodirale petarde, ne-
da bi bile provzročile kako škodo.

Gospodarska organizacija.

Cena žitu na dunajski borzi

dne 14. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl. 8.89 do gl. 8.91
Rž za jesen . . .	» 7.24 » » 7.26
Turšica za julij-avg. . .	» 5.07 » » 5.08
» » sept.-okt. . .	» 5.10 » » 5.12
Oves za jesen . . .	» 5.88 » » 5.89

Umrli so:

13. julija. Ana Hribernik, vrtnarja hči, 10 dni, Rimska
cesta 20, življenjska slabost. — Lucija Možina, gostija, 72 let,
Opekarska cesta 35, ostarelost. — Henrik Pregel, polirja
siv, 8 dni, Krakovske ulice 6, življenjska slabost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazo- vanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
14.	9. zvečer	736.8	19.2	sl. szah.	jasno	
15.	7. zjutraj	738.4	15.1	sl. vzh.	megla	0.4
	2. popol.	737.4	26.4	sr. jvzh.	poloblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 20.0°, normale: 19.7°.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . .	10	Špeh povojen, kgr. .	70
Rež, . . .	8	Surovo maslo, . .	90
Ječmen, . . .	6 50	Jajce, jedno . . .	2
Oves, . . .	6 50	Mleko, liter . . .	7
Ajda, . . .	8	Goveje meso, kgr. .	60
Proso, . . .	9	Telečje . . .	62
Koruza, . . .	5 70	Svinjsko . . .	75
Krompir, . . .	8	Kostrunovo . . .	40
Leča, hkl. . .	10	Piščanec . . .	55
Grah, . . .	11	Golob . . .	20
Fižol, m. stot. . .	9	Seco, m. stot. . .	90
Mas'lo, kgr. . .	1	Slama, . . .	—
Mast, . . .	70	Drva trda, 4 kub.m.	6 50
Špeh svež, . . .	62	„ mehka, 4 . . .	4 50

Prodajalnica katol. tiskovnega društva

prej H. Ničman

v Ljubljani, Koptarjeve ulice 2

priporoča svojo bogato zalogo molitvenikov, mnogovrstnih
podob in raznih drugih devocionalij, zlasti:

Rožne vence, navadne, po pet oddelov, na niti dvanajste-
rica 25 kr. do 1 gld. 40 kr.; na žici dvanajsterica 45 kr.
do 3 gld.; iz bisernice jeden 35 kr. do 2 gld.; iz bisernice
na srebrni žici in s križcem bisernim ali srebrnim jeden
1 gld. 70 kr. do 3 gld.; iz aluminija po 65 kr. kos.

Rožne vence Naše ljube Gospe, dvanajsterica 60 kr.
do 1 gld.; **rožne vence Zlostne M. božje**, dvanajste-
rica 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 40 kr.; **rožne vence za**
duše v vohah, dvanajsterica 1 gld. ali 1 gld. 10 kr.

Svetinjlce, raznovrstne, manjše in večje, dvanajsterica
70 kr., 1 gld. 20 kr. do 3 gld. 60 kr.

Svetinje za »Marijine družbe«, velike, iz aluminija, s
slovenskim napisom, jedna 12 kr., sto skupaj 10 gld.

Srebrne svetinjlce »Brezmadežnega Spoč.« in »presv.
R. Telesa« po 45 kr. jedna in višje.

Praki Jezuščeki, v malih puščah, po 10 kr., več skupa,
ceneje.

Križi za rožne vence, dvanajst 25 kr. do 1 gld. 20 kr.,
iz niklja jeden 7 kr. do 70 kr.

Križi razne velikosti in kakovosti s stojalom ali za na steno
od 75 kr. jeden do 20 gld.

Podobice za I. sv. Obhajilo, sto skupaj 2 gld. 50 kr.,
s dipkami 3 gld. 80 kr.; večje za okvir, sto 6 gld. in 12 gld.

Spomin sv. misijona, sto podob skupaj 85 kr.

Litanije presv. Sroa Jezusovega, slovenske, nemške,
latinske, sto skupaj 80 kr.

itd. itd.

Vozni red avstrijskih državnih železnico, veljaven od 1. junija 1899.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednje-evropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischil, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 54 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 4. uri 2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 5. uri 41 min. popoldne osebni vlak v Podnart ob nedeljah in praznikih.
- Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 46 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curih, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda.
- Ob 8. uri 21 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 57 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta ob nedeljah in praznikih
- Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 9. uri 6 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
- " 2. " 05 " popoldne " "
- " 6. " 50 " zvečer " "
- " 10. " 25 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
- " 11. " 08 " dopoldne " "
- " 6. " 10 " zvečer " "
- " 9. " 55 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Knjižnica za ljudstvo.

I. zvezek:

Zadruga in njih nasprotniki.

Uredil dr. Iv. Ev. Krek.

Cena zvezku 5 kr., po pošti 2 kr. več. — Dobiva se pri odboru »Katol. političnega društva« v Ljubljani.

100 do 300 gl.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma. Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 596 10-1

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporočila KAT. TISKARNA v Ljubljani.

Razglednice

„Šmarne Gore“

dobivajo se komad po 4 kr. pri

Antonu Turk-u v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 3.

MATTONIJEV GIESSSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih (L.) 20-28

sapnih in prebavnih organov,

pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franco.

Barve za učence imata v največji izbiri v zalogi BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 19 11-4

Znamenito!

100 gl.

Za to nizko ceno pošiljam proti enoletnemu jamstvu jako moderno kolo I. vrste za gospe ali gospode. Po solidnosti in lahkem teku ga ne prekosi noben drug fabrikat, čeravno bi dal trikrat toliko. Kolo z vso opravo, zadeleno, s pismeno garancijo 100 gl. netto, 10 gl. je plačati naprej, ostalo po povzetju. — Cenik brezplačno. Prva dunajska hiša za kolesa: M. Rundbakin, Dunaj IX., Berggasse 3. 505 10-8

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju

oddaje se po engros-cenah 259 44-18

v plombiranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani, Rimska cesta. vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem upešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito v natančni izvršitvi. Sašilnice za sadje in zelenjavo. — Škopilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vodovodne] preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju, II., Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo. 287 20-12

Prečastiti duhovščini se priporočam za slikanje

cerkvá,
kapel
in
sob.

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

Imam
na razpo-
lago tudi krasne
vzorke

(škice) v barvah tiskane,
v raznih slogih, kakor tudi
mnogo spričeval. 73 26-25

Kmetско posestvo

blizu Škofje Loke z 61 oralov sveta, mej temi 25 orali zaraščenega gozda, s hišo, 3 gospodarstvi poslopji, kjer se lahko preredi 14 goved, 5 prašičev in 30 glav drobnine, je z vsemi gospodarskimi prituklinami iz proste roke za blizu 8000 gl. takoj na prodaj.

Kupei naj se ogledajo pri M. Žigonu, trgovcu v Škofji Loki. 607 3-1

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angela“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani

zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljši spričevali ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gl.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 46

Dobra

prodajalka

in 599 3-3

učenec

za trgovino z mešanim blagom se sprejmeta pri J. Modic-u v Novi Vasi pri Rakeku.

Pogoji se zvedo pri njem samem.

Primerno darilo otrokom ob raznih prilikah!

Pomladni Glasi

posvečeni

slovenski mladini.

9. zvezek. — S štirimi slikami.

Uredil in založil

Anton Ratajec.

V Ljubljani. 1899. — Tiskala Katol. Tiskarna.

Cena broširanam à 30 kr., v pol platno vezanim à 40 kr., v celo platno vezanim à 55 kr.

Dobivajo se v semenišču, Katol. Bukvarni, Ničmanu, Gientinju, Schwentnerju in pri Krajcu v Novem Mestu.

Dobé se tudi stari letniki razen I. in II.

Primerno darilo otrokom ob raznih prilikah!

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — Je nekoliko kapljic je treba — Dobí se v izvornih steklenicah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatez, dišav, kolonijalnega in špecerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 830 12-9

Josip Kastelic,

krojaški mojster
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.
priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, oingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tano po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljam, da bodem vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovoljanost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno **krojaško delavnico**,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-7

Št. 23253.

593 3-2

Razpis.

S pričetkom šolskega leta 1899/1900 podeliti je po občinskem svetu v hvaležen spomin na Nje Velikanstvo presvito cesarico Elizabeto določeno **podporo v znesku 200 gld. onim deklicam**, ki se želé v **umetnih ženskih ročnih delih** ali v njih **pomožnih strokah** povspeti do višine sedanjega časa.

Pravico do te podpore, ki se podeljuje za vso učno dobo, imajo absolventke tukajšnje strokovne šole za umetno vezenje in čipkarstvo, ki bočejo obiskovati dunajsko strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurs ali pa državno umetno obrtno šolo na Dunaju ali v Pragi, prednost pa imajo v Ljubljani pristojne prosilke.

Prošnje za podelitev te podpore vložiti je v magistratnem vložnem zapisniku do **konca tek. meseca**.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 2. julija 1899.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte** itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji cení
bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trvdko ter ne uvažujejo tujih trvdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 250 52-19

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Pozor

kolesarji!

Obče znana, jako trpežna
kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako
znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V.

399 24

Zastopnik trvdke: **Josip Polak.**

St. 465./m. š. sv.

603 1-1

Razpis učiteljske službe.

Na II. mestni 5razredni deški ljudski šoli v Ljubljani je popolniti mesto

stalnega učitelja

s službenimi prejemki, kakor jih določa deželni zakon z dné 14. maja 1898, dež. zakonik
štev. 25.

Prošnje je po pravilnem poti vlagati

do 12. avgusta 1899

pri podpisnem šolskem oblastvu. — Prepozno dospеле prošnje se ne bodo jemale v
razpravo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 10. julija 1899.

Prostovoljna razprodaja!

V četrtek pred sv. Jakobom, dné 20. julija 1899, dopoldne
ob 8. uri, eventuelno tudi drugi dan 21. julija t. l. bodo se

travniki, njive in gozdi

pripadajoči k graščini „**Rakovnik**“ v Ljubljani, katera je last
F. M. Schmitt-a v Ljubljani, na lici mesta **prostovoljno po kosih**
prodajali. 587 3-3

Travniki ležé ob **Dolenjski cesti** in so pripravi za stavbišča.

Dobiva se povsod.

905 (36-23)

Sava's Kalodont

— Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob. —

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec

v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné
do dné po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 14. julija.	
Rkupni državni dolg v notah	100 gld. 65 kr.
Brupni državni dolg v srebru	100 > 35 >
Avstrijska zlata renta 4%	119 > 30 >
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 > 60 >
Ogerska zlata renta 4%	119 > 15 >
Ogerska kronska renta 4%, 200	96 > 75 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	379 > 50 >
London vista	120 > 55 >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 90 >
20 mark	11 > 77 >
20 frankov (napoleonor)	9 > 55 >
Italijanski bankovci	44 > 60 >
C. kr. cekini	5 > 67 >

Dné 14. julija.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 > — >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 > 75 >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 > 20 >
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 > 60 >
Dunavske vravnave srečke 5%	129 > — >
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 > 70 >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	98 > 25 >
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 > 05 >
Priporitetne obveznice državne železnice	213 > 50 >
> južne železnice 3%	168 > 60 >
> južne železnice 5%	121 > 25 >
> dolenjskih železnic 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	— > — >
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	20 > 90 >
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 > — >
Salmove srečke, 40 gld.	86 > — >
St. Genois srečke, 40 gld.	83 > 35 >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	— > — >
Ljubljanske srečke	23 > 50 >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 > — >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3230	— > — >
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	445 > — >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	74 > 50 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	107 > — >
Montanska družba avstr. plan.	238 > — >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180 > — >
Papirnih rubljev 100	126 > 87 >

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.